

Norges vassdrags- og energidirektorat

Epost: nve@nve.no

Att.: Ragnhild Stokker

DERES REF./DATO:
200700445

VÅR REF.:
201000431

STED/DATO:
Oslo, 06.07.2017

POSTADRESSE
Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Norway

BESØKSADRESSE
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

SENTRALBORD
24 06 70 00

TELEFAKS:
24 06 70 01

INTERNETT
www.statkraft.no

E-POST:
post@statkraft.com

ORG. NR.: NO-987 059 729

REVISJON RØSSÅGA - STATKRAFTS MERKNADER TIL MILJØDIREKTORATETS BREV AV 03.05.2017

Vi viser til Miljødirektoratets uttalelse av 03.05.2017 i forbindelse med NVEs høring av vårt brev av 03.02.2017.

Bakgrunnen for at Statkraft gjennomførte nye tester og undersøkelser i Røssåga høsten 2016 var at Miljødirektoratet i brev av 24.10.2016 mente det i utgangspunktet ikke forelå tilstrekkelig dokumentasjon og kunnskap til å konkludere i spørsmålet om omløpskapasitet i Nedre Røssåga kraftverk. Vi oppfattet at NVE i stor grad støttet seg til dette og Statkraft besluttet derfor å gjennomføre nye tester for å bedre dokumentere eventuelle negative effekter ved forskjellige omløpskapasiteter. Nytt testprogram ble utarbeidet i samråd med NVEs miljøtilsyn og Miljødirektoratet, og forelagt NVE og Miljødirektoratet før testene ble gjennomført. Det fremgikk av testprogrammet av elvestrekningen nedstrøms Midtauren ikke var en del av undersøkelsene. Planlagt tidsrom for undersøkelsen var også kjent.

Miljødirektoratet peker på flere forhold som kan påvirke laksebestanden dersom en minstevannføring blir satt til 15 m³/s og ikke 30 m³/s. Som det framgår av uttalelsen, så er det store usikkerheter omkring nytteverdien av dette. Men det er også store usikkerheter for laksepopulasjonen knyttet til en rekke andre forhold i vassdraget, som ikke har med reguleringen å gjøre.

Statkraft mener at dersom en skal ha muligheter til å finne fram til tiltak som virker, så må en først finne årsakene til at status er som den er. Statkraft kan ikke ta ansvar for andre skadevirkninger enn det som har med reguleringen og utbyggingen å gjøre, og en minstevannføring på 15 m³/s vil være høyere enn alminnelig lavvannføring nedstrøms Sjøforsen i en uregulert situasjon.

Mangel på naturlig og egnet skjul og oppvekstareal er tydeligvis en sentral begrensende faktor for naturlig rekruttering av laks i Røssåga. Dette forholdet er imidlertid ikke nytt eller relatert til reguleringen i vassdraget. Vassdraget er videre beskrevet med årlige totalfangster fra 1890-1960 som tilsvarer 200-300 laks årlig, noe som er lite i et vassdrag av denne størrelse. Når det gjelder nytteverdien av de gamle forbygningene som oppvekstarealer for ungfisk, så mener vi at det å etablere kunstige oppvekstarealer på nivå over vannlinjen for naturlige lavvannføringer ikke kan være fornuftig. Dersom oppholdssteder for ungfisk er en skranke som en kan gjøre noe med, så bør det gjøres der

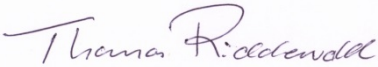
det er vanddekt areal, og ikke benytte magasin vann ment for kraftproduksjon til å heve vannstanden over slike kunstig anlagte oppvekstarealer.

En diskusjon om oppnåelse av gytebestandsmålet må favne bredere enn kun å omfatte minstevannføring. Utstrakt urapportert fiske er kjent og har vært et gjennomgående tema i de senere års presentasjoner av resultater fra fiskebiologiske undersøkelser i Røssåga. Forholdet er trukket frem som en av usikkerhetsfaktorene, og vi mener det vil være utfordrende å observere gytebestandsmålet uten bedre rapportering av fangst.

I oppnåelsen av gytebestandsmålet i Røssåga er også innslag av rømt oppdrettslaks en vektlagt usikkerhet. Problemstillingen er ikke belyst i revisjonen tidligere, heller ikke av Miljødirektoratet. Problemstillingen er imidlertid grundig vurdert av Kanstad-Hanssen m.fl (2016)¹, hvor det fremgår at i årene fra 2008-2013 ble det både fra gytefisktelinger og fra skjellanalyser fra sportsfiskefanget fisk, registrert andeler av rømt oppdrettslaks som tilsier at det ikke kan «...utelukkes at innslaget av rømt oppdrettslaks i noen år har vært så høyt at det skal påregnes en moderat negativ effekt for laksebestanden i elva.»

Vi registrerer også at Kanstad-Hanssen (2016) stiller spørsmålstegn ved grunnlaget for gytebestandsmålet, og at reell status for laksebestanden vurderes som vanskelig å vurdere uten en revisjon av gytebestandsmålet.

Med vennlig hilsen
for Statkraft Energi AS

Thomas Riddervold

¹ Hanssen-K., Ø. & Lamberg, A. 2016. Overvåkning av laks og sjøørret i Røssåga og Ranaelva. – Sluttrapport for årene med reetablering, 2011-2015. Ferskvannsbiologen rapport 2016-08.